№ 68. — Rok 1849.

Wychodzi codziennie oprócz Niedzieli i świąt uroczystych. Prenumerata przyjmuje się w Księgarni St. Gieszkowskiego przy ul. Grodzkiéj Nr. 117.

Wtorek, 27 Marca.

Kwartalna przedpłata na **Gazetę Krakowską** wynosi ZłR. 4. — Miesięczna Złp. 6. — Prenumeratę przyjmują wszystkie Urzęda Pocztowe.

GAZETA KRAKOWSKA.

Kraków.

W Niedzielę dnia 25 b. m w Teatrze Narodowym dany był Koncert na korzyść zasłużonéj na scenie naszéj rodziny Holzman. — Panna Cetnarowicz znana z pięknego talentu na fortepianie wzorowo z czuciem i precyzyą odegrała po mistrzowsku słynny koncert Hummla (à mol) i zachwyciła publiczność odegraniem Krakowiaka, za co w oklaskach Jéj talentowi złożono hołd. Pan Szmidt Violonczellista, również podzielał z szanowną Amatorką laury sztuki. Ubolewać należy, że wiele osób niebyły zawiadomionemi o tym Koncercie i jego celu, albowiem sądzić należy, że w takim razie byłby nierównie świetniejszym co do liczby słuchaczów.

Wiadomości Polityczne.

Austrya.

13 b. m. na długiéj naradzie ministeryalnéj miano postanowić interwencyę we Włoszech, począwszy od sprawy rzymskiéj.

Zbijają urzędownie wiadomość o puszczeniu w obieg 1 i 2 złotowych bankocetli przedzielonych na ćwiartki.

Cesarz mianował Feldmarszałków Poruczników: Barona Welden gubernatora Wiednia, Hr. Wratysław, Barona Puchner, Barona d'Aspre i Barona Jellachich Bana Kroacyi, Feldzeugmejstrami i Jenerałami jazdy.

Pojmany pod Kapolną Porucznik Venturini z pułku Zanini, który przez Madziarów posunięty był na stopień Majora, został 13go b. m. rozstrzelany

Baron Hammerstein w kroczy do Węgier z 10 batalionami.

Feldmarszałek Porucznik Schlik mianowany został dowódzcą 3go korpusu w miejsce pensionowanego Feldmarszałka Porucznika Serbelloni.

Druty na liniach telegraficznych elektrycznych podwojono, aby mogły służyć do użytku korrespondencyi prywatnéj

Fm. Windischgraetz, mianowany W. Mistrzem dworu.

Baronowi Kübeck poruczonono administracyę cywilną w Węgrzech.

Gubernator Illiryjskiego wybrzeża na wiadomość o wypowiedzeniu zawieszenia broni przez Sardynię ogłosił Tryest i całą prowincyę w stanie wojennym.

Do Peszlu 15go b. m. przybył prezes ministerstwa xiążę Szwarcenberg.

Stan kupiecki w Peszcie prosił o moratoryum wexlowe na 6 tygodni.

Bombardowanie Komorna rozpocząć się miało 19go b. m. Słychać że ta twierdza się poddała, jednakże są to tylko wieści prywatne.

Fm. Windischgraetz ogłosił iż bankocetle węgierskie 1 i 2złotowe, mogą być wymieniane na austryackie, do wysokości summy 4ch milionów.

Zaproponowano ministerstwu, grunta w Węgrzech nieuprawiane, sprzedać, i zebrane summy obrócić na umorzenie długów kraj ciążących.

Potwierdziła się wiadomość o odwrocie Węgrów na Cisę pod Szolnokiem.

Srebro sprowadzone z Hamburga, obrócono w mennicy wiedeńskiéj na wytłoczenie monety zdawkowéj.

Mieszkaniec serbski w Mitrowicach, miał wynaleść gatunek rakiet, przechodzących rakiety kongrewskie.

(Z teatru wojny) *Mediasz 7 Marca.* Donoszą z Siedmiogrodu Mediasz zostało zajęte. Po 10 godzinnéj walce Bem cofnął się w nocy niewiadomo dokąd. Liczba zabitych i rannych nie jest zbyt wielka. Ta walka roztropnie prowadzona, podniosła znacznie ducha w wojsku. Przy tejże sposobności poznaliśmy już to powtórnie, że Bem nie jest to zwyczajny rekrut — ktokolwiek zbliżka miał sposobność przypatrzyć się, postawie imponującéj i mężnéj wytrwałości w boju tego wodza, ten niema o nim wyobrażenia. Ukrywając wszelkie swoje ruchy i pozycye jakby nie docieczoną zasłoną — opuszcza on zwykle stan walki cofając się eszelonami — a gdyby miał ten tak zdatny jenerał jeszcze wojsko odpowiednie téj sztuce z jąką on umie obierać szczęśliwe pozycye i szyk w którym jak najściślejszy panuje porządek i związek — to na ówczas staczalibyśmy z nim walki równie interessujące jak świetne. Jednakże do tego nie tak łatwo przyjdzie, gdyż powstańcy owi można powiedzieć wyraźnie boją się ognia. Bem ze swoją 5—6-tysięczną siłą bił się od 9tej godziny z rana do 6téj wieczór. Wieczorem prawe skrzydło jego zostało spędzone. Nazajutrz o 8méj rano austryacy weszli do *Mediasz.* Zresztą Hermansztadt nie ma się czego obawiać, gdy wkrótce ma nadejść pułk Leiningen i oddział Urbana — a zresztą siły Bema mają być nie tak straszne. *(Korresp. austr.)*

Niemcy.

Linie telegraficzno elektryczne z Berlina poprowadzone będą w różnych kierunkach kraju, przedewszystkiem do Gdańska i Królewca.

Zapewniają że zawieszenie broni z Danią, zostało w Londynie przedłużone na 3 miesiące.

Król Pruski miał oświadczyć, że nie przyjmie godności cesarskiéj niemieckiéj, jak za zgodą wszystkich Monarchów.

Francya.

Paryż. — Zgromadzenie Narodowe 16 b. m. uchwaliło powtórne odczytanie wniosku o odpowiedzialności Prezydenta.

Jenerał Renaud i kilku innych dowódzców, którzy za urlopami przybyli do Paryża, otrzymali rozkaz, aby wrócili do swoich dywizyj.

Poseł holenderski Baron Fagel, przedstawił Prezydentowi Bonaparte odpowiedź swojego Monarchy, na zawiadomienie o odwołaniu pana de Lurde, dotychczasowego posła francuzkiego w Hadze, który został przeniesiony na takież stanowisko do Berlina.

Podług dziennika wychodzącego w Hawrze, p. Southern poseł angielski w Buenos Ayres, który dotąd nie był przyjmowany u dyktatora Rosas, zawarł z tymże układ; w tym układzie pominięto jednak Francyę, która w La Plata dotychczas działała wspólnie z Anglią i jedynie dla tejże korzystne wyjednano warunki.

Ministerstwo żądało na budżet marynarki za r. b. 129,824,686 fr., to jest 22 miliony mniéj niż w roku zeszłym. Komitet skarbu Zgromadzenia Narodowego nalega jednak na 40 milionów. W skutek tego oprócz ograniczenia korpusu oficerów, zmniejszono artyleryę o 500 ludzi, piechotę marynarki o 1300 ludzi.

Jenerał Dulac polecił wszystkim pułkownikom załogi stolicy i okolic, aby zakazali żołnierzom zwiedzanie klubów.

Jenerał Changarnier wystąpił w Bordo jako kandydat na członka Zgromadzenia prawodawczego.

Komitet zgromadzenia narodowego umieścił w liście kandydatów na członków rady stanu, panów: Vivien, Cormenin, V. Le-

franc, Parrieu, Charton, Boulatignier, Mrotimera Ternaux i Franciszka de Lasteyrie; $^2/_3$ ułożonéj listy, zawierają członków byłéj rady stanu.

Wszystkim prefekturom polecono ułożenie spisów wyborczych.

Jenerał Leflo, przybył do Paryża.

16 b. m. otworzono kolej żelazną uboczną z Calais do Lille.

Paryż 16 *Marca.* Wszystkie dzienniki głoszą same tylko zwycięztwa w Węgrzech i Włoszech. Dzienniki *Estafette* i *Patrie* utrzymują że Austryacy pobici zostali przez Piemontczyków, a Węgrzy już wkroczyli do Pesztu.

Bourges. Dziś w sprawie uwięzionych stawało 60 świadków. Wieczorem odbywało się śledztwo z p. Lamartine. Sądzą że oprócz jenerała Courtais także i Raspail uwolnionym będzie gdy obadwa niemieli udziału w planach obalenia rządu.

Holandja.

Haga 18 *Marca.* Król 17 umarł w Hadze na zapalenie płuc. Zaraz po śmierci króla, ogłoszony został następcą syn jego Wilhelm III., a wojsko złożyło mu przysięgę.

Dania.

Izba niższa 15go b. m. odrzuciła wniosek P. d'Israeli, aby czynsz z gruntów zmniejszono.

Olbrzymi parostatek W. Brytania został nabyty przez pewne towarzystwo za 25,000 f. szt celem zaprowadzenia regularnéj żeglugi parowéj między San Francisco w Kalifornii a jednym z portów Ameryki południowéj.

12 pułków jazdy odwołano z Irlandyi do Angli.

W ostatnich dniach 35 osób w Londynie i okolicy umarło na cholerę.

Z przylądku dobréj nadziei otrzymano pomyślne wiadomości o przywróceniu spokojności, i podniesieniu się handlu.

Parostatek Avon przybyły z Ameryki do Southampton, w czasie burzy na drodze, stracił jedno koło, tak iż odległość 3700 mil ang: odbył jednem kołem.

Włochy.

Bryg sardyński *Il Dedalo*, uratował całą osadę tonącego okrętu amerykańskiego *Hussard.* Król Sardyński ozdobił komendanta statku P. Theresi, medalem złotym za uratowanie tonących.

W Neapolu zgromadzić się ma kongres, celem rozstrzygnięcia sprawy włoskiéj. Ministerstwo sardyńskie zażądało uchwalenia pożyczki 50 milionów do zawarcia za granicą i krajowéj dobrowolnéj.

Posłowie angielski i francuzki mieli oświadczyć w Turynie, że zażądają swoich paszportów, jeśliby wojna wybuchła. Ks. Józef Poniatowski otrzymał żądaną dymisyę jako Poseł toskański przy rządach francuzkim, angielskim i belgickim. Urzędnicy tejże misyi pp. Bargagli i Trapolli także ustąpili z posad.

Medyolan. — Według nowego rozporządzenia w wojsku cesarskiém, a mianowicie w armii Radeckiego ta zaszła zmiana, że wszelkie potrzeby wojenne, kotły do żywności, mundury itd. odtąd przez wojsko w polu noszone będą, ażeby wozy z bagażami nie stawiały odtąd żadnéj przeszkody w działaniach wojennych. Feldmarszałek wydał manifest do wojska, w którym objawia jak sprawiedliwą i słuszną jest wojna ze strony Austryi, a przeciwnie dowodzi jak niesłusznie sobie postępuje król Albert, który chce sobie przywłaszczyć panowanie nad Lombardyą. *(Kor. Austr.)*

Król Neapolitański wypowiedział zawieszenie broni: kroki wojenne przeciw Sycylii mogły rozpocząć się 15go b. m.

4go b. m. ogłoszono w Neapolu o przyjęciu warunków pokoju, a 6ciu parostatkami i 6ciu statkami kupieckiemi posłano do Messyny 7000 wojska.

Anglia.

Zamierzone zmniejszenie armii, już jest w wykonaniu; rozpuszczono nawet wojskowych z batalionów gwardyi, które do zmniejszenia wcale nie było policzone.

Wydano w 88 tomach in folio katalog Biblioteki Muzeum w Londynie. — Biblioteka ta posiada 435,678 tomów drukowanych, 29,626 tomów rękopisów, 23,980 rękopisów pojedynczych, z których 208 egipskich na papyrusie i 10,221 mapp i planów.

Ameryka.

Odpowiednio przepisom ustawy, jenerał Zacharyasz Taylor 41 z. m. został ogłoszony prezydentem, a p. Fillmore Wice-prezydentem rzeczypospolitéj Stanów Zjednoczonych. Jenerał Taylor udał się już ze swojéj posiadłości Baton Rouge do Waszyngtonu.

Mieszkańcy w Kalifornii celem zaradzenia rozlicznym bezprawiom i rozbojom między osadnikami, zaprowadzili rząd tymczasowy póki rząd Stanów Zjednoczonych nie zaprowadzi administracyi regularnéj.

ROZMAITOŚCI.

O KOMETACH.

(Ciąg dalszy).

Przypuśćmy, że bieg jakiego komety, w czasie jego widzialności, został ściśle uważany i oznaczony; wprawdzie mała tylko część jego drogi byłaby nam wiadomą, ale za pomocą zasad jeometrycznych, resztę drogi moglibyśmy dopełnić. Mając np. skreślony na papierze mały odcinek wielkiego koła, każdy znający jeometryą, potrafi uzupełnić koło, chociażby środek (centrum) i długość promienia nie były oznaczone. Ten sam wypadek ma miejsce z innemi krzywemi liniami. Newton dowiódł, że każde ciało, które pod wpływem attrakcyjnem słońca w naszym systemie się porusza, musi zakreślić jednę z tych linij krzywych, które nazywamy eliptyczną, paraboliczną i hiperboliczną. Elipsa jest to krzywość owalnego kształtu, tak, iż punkt poruszający się poniéj, za każdym obiegiem tym samym tonem się posuwa; parabola i hyperbola: każda z tych krzywizn złożona jest z dwóch ramion, które z swego punktu zetknięcia wyszedłszy, coraz się bardziéj od siebie oddalają i wtym kierunku ciągle postępują, nie mogąc się nigdy z sobą spotkać.

Jeżeliby jakie ciało niebieskie, po jednym ramieniu takiéj krzywizny przybyło do naszego systemu, (co podług praw ciężkości nastąpić może) oddaliłoby się po drugim, (okrążywszy słońce,) bez powrotu. Ztego wykazuje się, że oba przypuszczenia (hypotezy) zgodnie z prawem ciężkości, mogą mieć miejsce; a ztąd wnosić można, że jedne komety eliptyczne a inne paraboliczne lub lub hyperboliczne mają biegi.

Za zjawieniem się komety, najpierwsze astronomowi przedstawia się pytanie, czy ten kometa był już dawniej u nas. Aby rozwiązać tę kwestyą musi wyśledzić jej drogę. Jeżeli jest eliptyczna, kometa koniecznie kiedyś powróci; a czas jego powrotu stosowny jest do wielkości elipsy; lecz jeżeli jest paraboliczna albo hyperboliczna, można z takąż samą pewnością twierdzić, że ten kometa nigdy jeszcze u nas nie był, i nigdy więcej do nas nie powróci.

W rozwiązaniu jednak tego problemu, zachodzi nowego rodzaju trudność. Z widzialnéj części drogi jakiego komety, można równie wnosić elipsę jak i parabolę lub hyperbolę. Pomimo to, w postrzeganym biegu komet, jest pewny stopień pewności, tak dalece że poznajemy każdego kometę, który podczas gdy jest widzialny na téj saméj prawie drodze się posuwa. Jeżeli się przeto wykryje, że jaki kometa, po pewnym przeciągu czasu, po téj saméj prawie drodze bieg swój odbywa, bardzo podobném jest do prawdy, że to jest ten sam kometa, który powraca do nas przebiegłszy niewidzialną dla nas część swojéj drogi.

Jeżeli nam się udało odkryć tożsamość dwóch komet, możemy z niejaką pewnością oznaczyć czas jego nastąpić mającego powrotu. Jeden i ten sam kometa musi koniecznie w równymże przeciągu czasu dosięgnąć punktu swej największej bliskości od słońca (perihelium)

Takieto uwagi nasuwały się, gdy pierwszy raz zamierzono tożsamość poprzednich komet oznaczyć i czas ich następnego powrotu obrachować. Zasady Newtona, które do prawdzi-

wéj umiejętności astronomicznéj założyły podstawę, objawione zostały na początku drugiéj połowy 17go wieku, a Hallej przyjaciel i współczesny Newtona, zwrócił swą uwagę na fizyczne roztrząsanie, które owo nieśmiertelne dzieło nastręczyło Udało mu się poznać tożsamość komety, którą sam w roku 1672 postrzegał z kometami, które się dawniéj pokazywały, i znalazł, że to ciało niebieskie, w przeciągach czasu 75 — 76-letnich powracało. Te postrzeżenia odtąd zupełnie się potwierdziły, i kometa ten otrzymał nazwisko Halleja. Przedstawimy następnie czytelnikom historyą tego sławnego komety.

Postrach, jaki wzbudzały w starożytności komety, był tak wielkii iż niepotrafiono uniknąć przesady w ich opisywaniu, i ta to okoliczność utrudnia wykrycie tożsamość wielu komet. Przed 15 wiekiem naszéj ery, prawie tylko epoka szczególnych zjawisk, może służyć za przewodniczkę, którą wiedzeni, możemy z wielkiem podobieństwem do prawdy przyjąć, że pierwsze historycznie oznaczone ukazanie się komety Halleja nastąpiło 130 lat przed Chrystusem

Tego kometę uważano późniéj za poprzednika urodzenia się Mitrydata. Jego światło miało być mocniejsze niż światło słoneczne, a wielkość tak ogromna, że jego ogon zajmował więcéj niż czwartą część firmamentu. Był widzialny przez 24 dnie.

W roku 323 ukazał się kometa w konstelacyi panny. Drugi kometa pokazał się — 75 — 76 lat późniéj (399): tyle też wynosi czasu obieg komety Halleja.

Przeciąg czasu między urodzeniem się Mitrydata a rokiem 323 wynosi 453 lat, które są równe sześciu peryodycznym obiegom 75½ letnim. Ukazaniu się komety w r. 399 towarzyszyły nadzwyczajne okoliczności. Najbliższe opisane ukazanie się komety, które się zgadza z peryodycznym czasem, przypada w roku opanowania Rzymu przez Totila (550) po upływie 151 lat, czyli dwóch peryodów 75½ letnich. Jeden przeto powrót nie został opisany. Najbliższe z obrachowaną peryodą zgodne ukazanie się nastąpiło 930 r. to jest 380 lat późniéj w którymto przyciągu czasu przypada 5 nieopisanych powrotów Historya wspomina o nowym ukazaniu się w r. 1005, (a zatem także 75 lat późniéj) poczem znowu trzy powroty nie były opisane, aż do zjawienia się tego komety 1230 roku.

O tożsamość tych komet z kometą Halleja, świadczą jednakże tylko przypadłe jednakowe przerwy czasu, o ile takowe historycznie wykryte być mogły. To świadectwo nie jest wszakże zadawalniające, gdy zważymy, ile innych jeszcze komet ukazało się, na których bieg nie zwracano uwagi.

W roku 1305 w którym kometa Halleja przypada czynią rzeczywiście wzmiankę o ukazaniu się nadzwyczajnego komety, poczem pustosząca zaraza nastąpiła. To samo 1380 roku.

Teraz przystępujemy do pierwszego ukazania się komety nad którym astronomiczne czyniono spostrzeżenia; były one dość dokładne do postawienia następnych badaczów w możności wyśledzenia jego drogi; kometa z roku 1456 był pierwszy, którego tożsamość z kometą Halleja dokładnie ugruntowaną być mogła.

Miał on być nadzwyczajnéj wielkości z ogonem 60 stopni długim. Wpływ, jaki przypisywano temu ukazaniu się, każe się domyślać że i ten opis jest przesadzony. Uważano go za poprzedziciela spiesznych postępów *Muhameda II.* który opanował Konstantynopol i przeraził całe Chrześciaństwo.

Następny powrót przypada 1531 r Piotr Appian, który najpierwszy spostrzegł, że ogony komet zwykle są od słońca odwrócone, opisał tego kometę: a lubo jego spostrzeżenia były niedokładne, pomogły bardzo wiele Hallejowi do dokładnego wykrycia tożsamości tego ciała z kometą, nad którym w r. 1682 sam robił spostrzeżenia.

W następnym powrocie swoim r. 1607 kometa ten był uważany przez sławnego *Keplera i Longomontana.*

Z kolei przypadające w r. 1682 ukazanie się komety przez samego Halleja spostrzegane, miało miejsce krótko przed ogłoszeniem zasad Newtona. Poprzednio 1680 r. zjawił się nowy kometa nadzwyczajnéj wielkości, i tak przeraził Europę, że przedmiot naszych spostrzeżeń, lubo wielkiej wartości pod względom astronomicznym, w większéj części publiczności, stosunkowo bardzo mały wzbudzał interes. Lecz w czasie od 1607 do 1682 astronomia praktyczna zrobiła wielki postęp, instrumenta zostały znacznie udoskonalone, i wystawiono liczne obserwatorya, które powierzono najznakomitszym w Europie astronomom. Kometa z r. 1682 obserwowany był w Paryżu przez PP. Lahre, Picard i Cassini; w Gdańsku przez P. Hevelius; w Padwie przez Montonari, a w Anglii przez PP. Hallej i Flamstead.

W roku 1686 Newton ogłosił wyżéj wzmiankowane dzieło, w którym swoje ogólne zasady fizycznych spostrzeżeń w uważaniu komety z r. 1680 zastosował. Wskazał, jak za pomocą jeometrycznéj konstrukcyi widzialną część drogi takiego niebieskiego ciała oznaczyć można, i wezwał astronomów, aby tych zasad użyli w obserwowaniu rozmaitych komet, celem odkrycia, czy niektóre z nich nie pokazywały się już w różnych epokach, i czy tym sposobem nie dałby się oznaczyć ich powrót.

Jakkolwiek to przypuszczenie zdawało się w ówczas na traf rzucone, urzeczywistniło się w krotce. Hallej przedsięwziął rozpoznanie, czy z pomiędzy zjawionyah aż do jego czasu komet nie były takie, które jedną i tęż samę drogę odbywały. Do roku 1700 historya podała 425 komet; ale obserwacye astronomiczne nad temi ciałami, dopiero od roku 1300 się zaczynają i Hallej tylko 4ch komet drogi był w stanie obrachować.

Uskutecznił to bardzo starannie; odkrył punkta w których te komety płaszczyznę drogi naszéj ziemi przebyły, i oznaczył ich perihelia (punkta największego ich zbliżenia się do słońca.)

Porównawszy szczególne drogi, przekonał się Hallej, że kometa zjawiony w roku 1661 odbył prawie tę samą drogę, co inny kometa zjawiony w r. 1532. Przypuściwszy, że to były tylko dwa ukazania się jednego komety, peryodyczny jego przeto obieg wynosiłby 129 lat, i ukazanie się jego musiałoby nastąpić w r. 1790, lecz żaden kometa nie pokazał się na téj drodze.

W drugiem porównaniu Hallej był szczęśliwszy: Uważał że drogi komet z lat 1501, 1607 i 1682, były prawie w zupełności te same; wniósł ztąd, że to musi być jeden i ten sam kometa, który trzy razy się pokazał, i którego peryodyczny obieg 75½ lat wynosi.

Świat uczony w owym czasie tak mało był przygotowany na podobną wiadomość, że sam Hallej podał ją tylko jako domysł; wkrótce jednak spostrzegł, że jeszcze trzy komety, zgodne były w swém ukazaniu się, przynajmniéj co do peryodycznego czasu, który oznaczył w komecie z roku 1682, to jest komety z lat 1305, 1380, i 1456. Teraz dopiero ogłosił swoje odkrycie jak kształt porównanych postrzeżeń i obrachowań, które niemniej zasłużyło na wiarę, jak każde ugruntowane prawo fizyczne.

(D. c. n.)

Wiadomości Literackie.

W Księgarni Stan. *Gieszkowskiego* są do nabycia następujące dzieła:

Rozmyślanie o Męce Pana naszego Jezusa Chrystusa na każdy, dzień ostatnich dwóch tygodni Wielkiego Postu, przez X. Boissieu z francuzkiego Złp. jeden gr. 15.

Rys dziejów wojennych, jako wstęp główny (Propedentyka) do umiejętności a sztuki wojowania, skréślił Józef Teodor Głębocki, b. Artyllerzysta Polski. Złp. 25.

Pamiątki z więzienia 1848. Złp. 2.

Piekło i ludzkość, dramat i Polska za granicą i w Królestwie Kongressowém pogląd ogólny. Złp. 3.

Pogadanka Chłopska czyli rozmowa wójta ze swymi sąsiadami o dzisiejszych zdarzeniach i o dawnych dziejach na świecie, co każden wiedzieć powinien. Napisane przez *Mikołaja Kanskiego*. Cena 21 gr.

Projekt finansowy dla Ligi polskiéj, przez E. *Brezę*. Zł. 1 gr. 15.

Wskazówka do zarządu gospodarstwa wiejskiego, przez G. L. Nordmana. Złp. 1 gr. 6.

Der constitutionelle Volksfreund. 1849 Januar. 30 Xr. C. M.

Traum eines constitutionell-monarchisch gesinnten Ober-Oesterreichers, oder „Was thut Oesterreich Noth! 10 Xr. C. M.

Wünsche für Deutschland. Von E. Holenia 5. X. C. M.

Für Oesterreichs Arbeiter. Von Kurt Grafen zu Lippe. 12 Xr. C. M.

Neuestes Fremdwörterbuch, in welchem mehr als **20,000** fremde Wörter enthalten sind. 20 X. C. M.

Neuester u. wohlfeilster Wiener Schreib-Kalender für 1849 12 X. C. M.

Privat, Geschäfts und Auskunfts-Kalender für 1849. 31 Bogen. 24 X. C. M.

Austria oder Oesterreichischer Universal-Kalender für 1849. Mit 2 lithographirten Tafeln 24 Vignetten und 4 Holzschnitten. C. M. fl. 1 — 20 Xr.

Doniesienia Urzędowe.

W Imieniu
NAJJAŚ. FRANCISZKA JÓZEFA I.
Cesarza Austryi, Króla, etc.

Cesarsko-Królewski Trybunał Miasta Krakowa i Jego Okręgu wydał Wyrok następujący:

Działo się w Krakowie, w Domu Władz Sądowych, na Audyencyi C.K. Trybunału Miasta Krakowa Wydziału Igo, dnia dwudziestego piérwszego Marca tysiąc ośmset czterdziestego dziewiątego roku.

Wydział I.

Obecni:
J. Pareński Sędzia Prezydujący:
Boguński, *Czech* } Sędziowie.
Librowski Pisarz.
(podpisano) *J. Pareński*. *Librowski*.

Na skutek wniesionego na dniu dzisiejszym przez Franciszka Wolff Kupca podania do Nr. 1652 D. T., iż jest w stanie niewypłacalności, obok czego tenże proszący złożył klucze od Kramu swego Żelaznego —

CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

na zasadzie Art. 1. i 5. K. H Ks. III., oraz postępując w porządku Art. 13. 18. 19. i 21 K. H. Ks. IV., Handel towarów żelaznych w Kramie Rządowym pod Nr. 84, obok Kramów Bogatych, pod firmą Franciszka Wolff istniejący, z dniem dzisiejszym, to jest: 21 Marca 1849 roku za upadły ogłasza. Ces. Król. Sąd Pokoju M. Krakowa Okręgu I. wzywa o przyłożenie pieczęci na całym majątku upadłego — A następnie osobę tegoż pod baczne oko Rady Miejskiéj oddaje; — Kuratorem upadłości P. Tomasza Ast Kupca i Obywatela Miasta Krakowa mianuje, — zaś na Kommissarza upadłości z grona swego Sędziego Boguńskiego wyznacza, i przez publiczne pisma Wyrok swój ogłosić postanawia.

Wpis złotych polskich sześć tymczasowo ustanawia, który po zrealizowaniu massy przedewszystkiém opłacony być ma.

Osądzono w I. Instancyi z exekucyą tymczasową bez kaucyi — (podpisano) *J. Pareński*. *Librowski*.

Zalecamy i rozkazujemy wszystkim Komornikom Sądowym (od którychby się tego domagano) aby Wyrok niniejszy wyexekwowali,— Prokuratorom, aby tego dopilnowali, — Kommendantom i Urzędnikom siły zbrojnéj, aby dodali pomocy wojskowéj, gdy o to prawnie wezwanemi zostaną.

Za zgodność niniejszego Wyciągu Głównego z Oryginałem świadczę

C. K. Trybunału M. Krakowa i J. Okr. Pisarz *Librowski*. (1r.)

Nro 5408.

RADA MIASTA KRAKOWA.

List gończy.

W dniu wczorajszym, po godzinie 7-éj wieczorem, z aresztów Rady Miejskiéj zbiegł Jan *Sentek*, o zbrodnią kradzieży z szczególniejszą śmiałością popełnionéj, obwiniony. Rysopis jego jest następujący: Lat 25 liczący, rodem z Poderilka w Węgrzech, Subjekt cukierniczy, mający matkę Annę w Szlachtowéj, Cyrkule Sandeckim mieszkającą, Wdowę po lokalaufzeherze, wzrostu jest średniego, szczupły, twarzy ściągłéj, włosów ciemno blond, wąsy małe blond, jak wygryzione w środku, usta proporcyalne, mówi po Węgiersku, po niemiecku i po polsku, ubrany w paleto z kortu ciemno-granatowego, dobrze podtyrany, z kołnierzem i mankietami manszastrowemi czarnemi, w spodnie sukienne czarne stare, kamizelkę wełnianą w kraty do góry zapinaną, czapkę sukienną czarną z obwódką czarnéj wstążki, — wzywa wszelkie Władze, aby pomienionego zbiega w razie dostrzeżenia, ująć i do aresztów miejskich dostawić zechciały.

Kraków dnia 23 Marca 1849 r.

Prezes, J. Krzyżanowski.
Sekretarz Dyr. Biór. *Margasiński*.

Nr. 746.

CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na skutek podania P. Anny Czupczyńskiéj, o przyznanie jéj spadku po ś. p. Felicyanie Czupczyńskim mężu pozostałego, z majątku ruchomego i nieruchomego, a mianowicie summ hypotecznych: 1) złp. 2500 na realności N. 38 w Gm. I.— 2) złp. 1500 na realności N. 486 w Gm. IV.— 3) złp. 3000 na realności N. 273 w Gm. VIII. M. Krakowa zabezpieczonych,— tudzież 4) z realności Nr. 7 w Gm. VII. Kleparz położonéj, któréj tytuł własności jest uregulowany na rzecz Felicyana Czupczyńskiego, z zastrzeżonym odkupem dla Antoniego i Maryanny Łabusiewiczów, składającego. Trybunał po danym wniosku Prokuratora przy swym Sądzie, wzywa wszystkich do tego spadku prawo mieć mogących, aby w przeciągu 3 miesięcy z prawami swemi zgłosili się, w przeciwnym bowiem razie spadek w mowie będący, na rzecz podającéj przyznanym zostanie.

Kraków d. 13 Lutego 1849 r.

Sędzia Prezydujący
J. Czernicki.
(1r.) Za Sekretarza J. *Mikuszewski.*

Nr. 3772.

CESARSKO-KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby Wacława Swobody wniesionéj, o przyznanie mu spadku po Małgorzacie 1go ślubu Capalinie 2go Zmorzynie pozostałego z młyna Erbpachtowego we wsi Mogile pod L. 136 położonego składającego się; C. K. Trybunał po wysłuchaniu wniosku C K. Prokuratora na zasadzie Art. 12 Ustawy hypotecznéj z roku 1844 wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących, aby się z takowemi w terminie trzech miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego terminu spadek powołany zgłaszającemu się Wacławowi Swobodzie przyznany zostanie

Kraków dnia 15go Czerwca 1847 r.

Sędzia prezydujący
Brzeziński.
(3) Za Sekretarza *Burzyński.*

Prawnie zajęte ruchomości, jako to: Kanapa, stołki i inne, w drodze exekucyi Sądowéj sprzedane zostaną przez publiczną licytacyą w dniu 27 Marca r b. o godzinie 10téj z rana, przed Sukiennicami M. Krakowa; — zaś konie, krowy i wóz gospodarski, o godzinie 11 przed południem na właściwych Targach za gotową zapłatę.

Kraków d. 22 Marca 1849 r.

Paweł *Więckowski* C.K. K S.

Redaktor: Władysław Iżycki.